

КАМЕНОБРОДСЬКИЙ Альфред (10. 03. 1844, м. Тарнув, нині Малопольське воєводство, Польща — 24. 11. 1922, Львів) — архітектор, живописець. Батько [Адольфа](#) та [Казімежа-Норберта Каменобродських](#). Брав участь у польському повстанні 1863–64. Вивчав рисунок і живопис у Кракові в Л. Дембовського та в Школі образотворчих мистецтв у Парижі, архітектуру — в Політехнічній школі у Відні (1870–74). Від 1874 працював у Львові, 1875 отримав концесію на будівництво та відкрив власне архітектурне бюро. Був заступником голови АТ будівельних промисловців, так званого Будівельного банку, що споруджував 1874–77 корпуси Технічної академії у Львові (опублікував 1877 у часописі «Dziwnia» статтю про етапи цього будівництва).

Використовував стильові форми неоренесансу, необароко, неоромантики, неоготики, на початку 20 ст. частина творчого доробку виконана із застосуванням засобів модерну. Разом з архітектором [3. Кендзерським](#) і [А. Загурським](#) брав участь у забудові 1878–94 багатоквартирних будинками вулиці Ю. Крашевського (нині С. Крушельницької): № 1, 3, 13, 15, 17, 19–19а, 21. Основні реалізовані проекти: житловий будинок на вулиці Л. Сапіги (нині С. Бандери), № 7 (1878), шпиталь і дім убогих святого Вінцента де Поля на вулиці Театинська (нині М. Кривоноса), № 1а (1880), власна вілла на розі вулиць Технічна, № 2 та Я. Матейка, № 10 (1880–81), вілли 3. Дронговського на вулиці Зиблікевича, № 45 (нині І. Франка, № 73; 1888), О. Вишинської «Палатин» (у вигляді невеликого замку) на вулиці Голубина (нині Л. Глібова), № 12 (1892–94), особняки на вулиці Кжижова (нині Генерала Чупринки), № 5 (1889–90), вулиці Л. Набеляка (нині І. Котляревського), № 1 (1892–93), житловий будинок з оранжереєю власника парового млина Л. Тома на вулиці

Янівська (нині Т. Шевченка), № 60 (1894), прибутковий кам'яниці на вулиці Браєрівська (нині Б. Лепкого), № 14 (1889–90), М. Коперника, № 48 (1891–93; був власником і мешкав у ній 1893–1914), на вулиці Куркова (нині М. Лисенка), № 4–10, 7–11а (1891–95, співавтори А. Голомб, М. Зільберштайн), на вулиці Я. Бернштайна (нині Шолом-Алейхема), № 6 (1893–94), прибутковий будинок Стрілецького товариства на вулиці Куркова (1899), міська школа імені Т. Чацького на розі вулиць Ю. Коженювського (нині С. Лейнберга), Алембеків (нині Таманська) і Котлярська (1891), єврейський сирітський притулок на вулиці Янівська, № 34 (1894), казарми на розі вулиць Клепарівська, № 22/24, Ветеранів, № 13/15 та Інвалідів (нині Батуринська; 1896, співавтор Н. Луцкевич), торговий будинок І. Фріда на площі Галицька, № 12а (1892–93; увів у перші 2 поверхи металеву конструкцію з великими заскленими площинами, створивши єдиний внутрішній простір; перебудував 1912), будинки першої електростанції і трамвайного депо на розі вулиць Кадетська (нині Гвардійська) та Вулецька (нині Акад. Сахарова; з двокольорової нетиньківської цегли, 1894), завершення будівництва приміщення спортивного товариства «Сокіл» (1887; розпочав 1884 В. Галицький) з боку вулиці Й. Зиморовича (нині Дж. Дудаєва), № 8 та добудова його другої частини з боку вулиці Сокола (нині П. Ковжуна, № 11; 1907), корпуси Газового заводу на вулиці Газова, № 28 і Джерельна, № 20–24 (початок 20 ст., співавтор М. Лужецький), зимові споруди Ковзанярського товариства на Пелчинському ставі (1909, співавтор К. Ріхтман; використано інтерпретацію народної дерев'яної архітектури; не збереглися), житловий будинок на вулиці Т. Жулинського (нині Акад. Філатова), № 11 (1909; був власністю його сина Казімежа-Норберта) у Львові, костел у с. Родатичі (нині Городецького району Львівської обл.; 1897–98), Школа дерев'яного промислу в Станіславі (нині Івано-Франківськ, адміністративний будинок на вулиці Б. Лепкого; 1901–03), каплиця у місті Тереховля (нині Тернопільської обл.; 1905).

Для Будівельної виставки 1892 у Львові встановив музичний павільйон у формі октаедра та обеліск з цементу. Був членом її організаційного комітету, експонував на ній низку власних проектів. На конкурсі проектів будівель Загальної крайової виставки 1893 отримав 1-у премію за план Палацу промисловості, на самій виставці 1894 — золоту медаль. Опрацював засади спорудження в Галичині дешевих житлових будинків (1907). Автор «Podręcznika dla budujących» (Lwów, 1919). Займався декоративно-ужитковим мистецтвом, зокрема створив новий символічний жезл

львівського Купецького товариства (1903, дерево і бронза). Як живописець переважно малював у техніках акварелі та пастелі архітектурні види, інтер'єри. У живописі приділяв значну увагу деталям споруд і подобицям міського життя. Окремі малярські полотна зберігаються у Львівській галереї мистецтв і Львівському історичному музеї. Учасник міських художніх виставок від 1880. Персональні — у Львові (1913, 1917). Робив також фотографії вулиць та окремих будівель Львова.

Основні твори

живопис – «На подвір'ї Вірменської церкви» (1878), «Вид Львова» (1880), «Вірменська церква» (1881), «Захід сонця» (1883), «Мотив з околиць Львова» (1887), «Дзвіниця Вірменської церкви», «Аркада Вірменської церкви», «Провулок Вірменської церкви», «Синагога "Золота Роза"» (усі – 1909), «Янівський став» (1913), «Василіянський монастир св. Онуфрія», «Осолодінеум» (обидва – 1917), «Успенська церква» (1920).

[Ю. О. Бірюльов](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Каменобродський Альфред / Ю. О. Бірюльов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-10836>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).